

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Julkisen hallinnon tietojärjestelmiä koskevan yleislainsäädännön tarkistamista valmistelevan työryhmä

Kokous 1/2021, 16.4.2021

Asialista

- **Työryhmän ja sihteeristön järjestäytyminen**
- Kehittämistyön lähtökohdat, työryhmän tehtävät ja työhön vaikuttavat riippuvuussuhteet
- Työsuunnitelma
- Seuraavien kokousten aikataulu

Organisointi

Työryhmä

Sihteeristö

Valmisteluryhmä: tietojärjestelmiin
kohdistuvien vaatimusten sääntely

Valmisteluryhmä: tietojärjestelmien
arviointia koskeva sääntely

Valmisteluryhmä: tietojärjestelmien
käyttämät tiedot päätöksenteossa -
tietokriteeristö

Organisointi

Työryhmä

Tomi Voutilainen, VM
Tommi Oikarinen, VM
Miska Lautiainen, VM
Ville Koponen, VM
Niklas Vainio, OM
Piia Nyström LVM
Sirpa Sillstén, TEM
Johanna Erkkilä, Traficom
Mikko Hakuli, Verohallinto
Risto Suominen, Tukes/FINAS
Ida Sulin, Kuntaliitto

Asiantuntijajäsen
Erika Leinonen

Sihteeristö

Tomi Voutilainen (pj)
Antti Helin (vpj)
Eeva Lantto
Maria Kekäläinen
Tommi Oikarinen
Anna-Mari Rusanen
Niko Mäkilä
Tuija Kuusisto

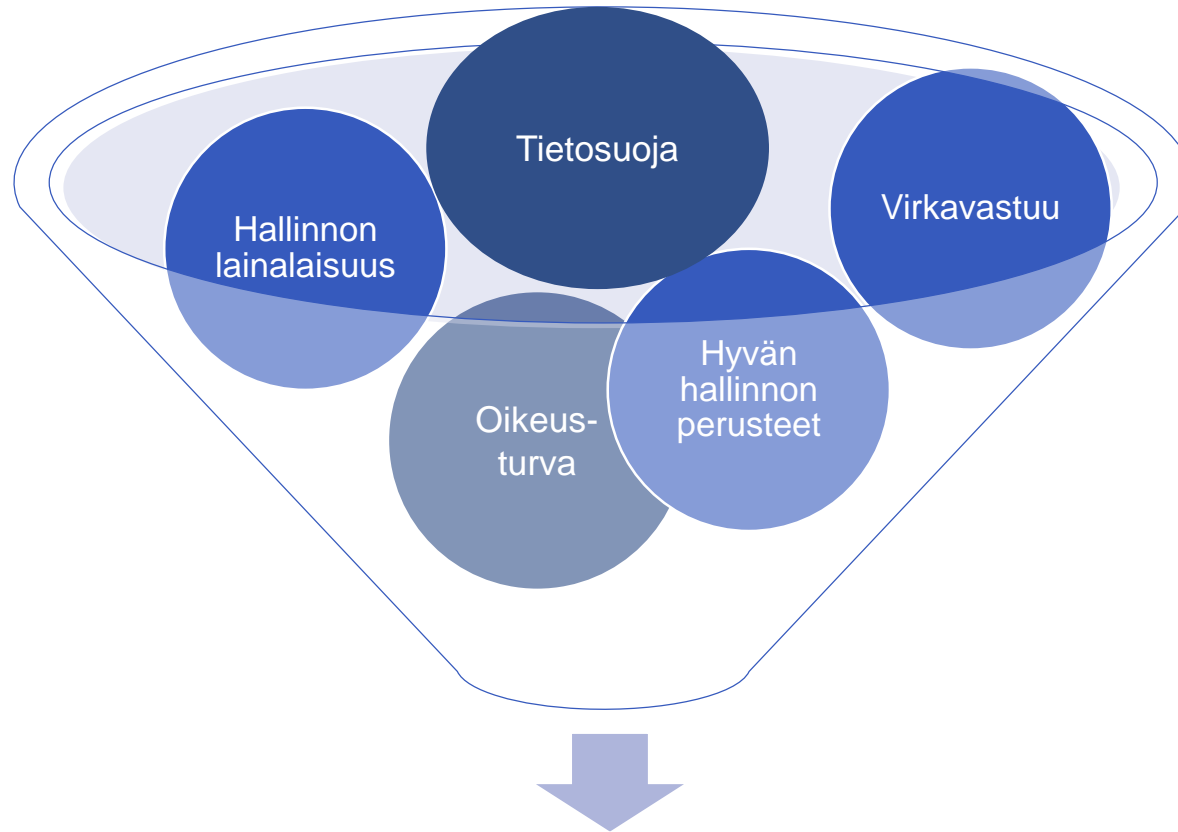
Valmisteluryhmä

Valmisteluryhmä

Valmisteluryhmä

Asialista

- Työryhmän ja sihteeristön järjestäytyminen
- **Kehittämistyön lähtökohdat, työryhmän tehtävät ja työhön vaikuttavat riippuvuussuhteet**
- Työsuunnitelma
- Seuraavien kokousten aikataulu

Automatisoitu päätös ja palveluautomaatiikka

Tietojärjestelmien käyttöä koskeva sääntely hallinnollisessa päätöksenteossa?

Työryhmätyön lähtökohdat

- **Työryhmän työn tavoitteena on** tarkistaa julkisen hallinnon tietojärjestelmien kehittämisen ja käytön vaatimuksia sekä vaatimuksenmukaisuuden arviointia koskevaa sääntelyä, jolla varmistetaan hyvän hallinnon ja oikeusturvan sekä virkavastuun toteutuminen erityisesti automaattisessa päätöksenteossa.
- **Työryhmän on selvitettävä** myös mahdollisuudet hallinnon palveluautomaatiotarpeita vastaavan lainsäädännön kehittämiseksi.
- **Työryhmän tehtävänä on:**
 - arvioida hallinnon tietojärjestelmien kehittämiseen ja käyttöön liittyvän yleislainsäädännön ajantasaisuus erityisesti ottamalla huomioon automaattiseen päätöksentekoon, tekoälyn hyödyntämiseen sekä tietojärjestelmien tietoturvallisuuden varmistamiseen liittyvät sääntelytarpeet.
 - laatia lakiehdotukset tietojärjestelmien kehittämistä ja käyttöä koskevaksi yleislainsäädännöksi, jolla mahdollistetaan tietoturallinen automaattinen päätöksenteko hallinnon tietojärjestelmissä ja muussa hallintoautomaatiikassa hallinnon palvelutuotannossa ottamalla huomioon hyvän hallinnon, oikeusturvan, virkavastuun ja muut hallinnon toimintaan kohdistuvat vaatimukset sekä tekoälyn käyttöönottoon liittyvät eettiset kysymykset.

Tarkasteltavia kohteita

Tietojärjestelmien kehittämiseen vaikuttava sääntely

- Voidaanko tietojärjestelmien toimintaan kohdistuvaa virkavastuuta kohdentaa kehittämissivaiheeseen?
- Miten ja millä edellytyksillä virkavastuun kohdentaminen voidaan tehdä?
- Minkälaisia yleisiä vaatimuksia tietojärjestelmän kehittämislle voidaan säätää?
- Minkälaisia yleisiä vaatimuksia tietojärjestelmän toiminnallisuuksille voidaan säätää esim. PL 21 § huomioiden?

Laadunvarmistus, sertifiointi ja valvonta

- Millä menettelyillä voidaan ennakkollisesti varmistaa tietojärjestelmien kellovllisuus käyttötarkoitukseensa ja miltä osin/voidaanko tästä säätää laissa?
- Miten voimassa olevaa arviointilainsäädäntöä voidaan kehittää tukemaan laadunvarmistamista tai kelpoisuuden toteamista sekä valvontaa?

Automatisoiduissa prosesseissa hyödynnettävien tietojen laatu ja käyttö

- Onko tietovarantojen sisällölliselle laadulle säädetty riittävät vaatimukset?
- Millä edellytyksillä tietovarantojen tietoja voidaan käyttää täysin automatisoiduissa prosesseissa?

EU:n sääntelykehitys

- Mitä tekoälyn hyödyntämisen mahdollistavaa sääntelyä suunnitellaan ja millä aikataululla?
- Voidaanko unionin sääntelyä ennakoida kansallisessa valmistelussa (liikkumavara)

Automatisoitujen prosessien käyttöön, erityisesti tekoälyn hyödyntämiseen liittyvät eettiset kysymykset

Ratkaisua etsimässä

Oikeusturva ja hyvä hallinto

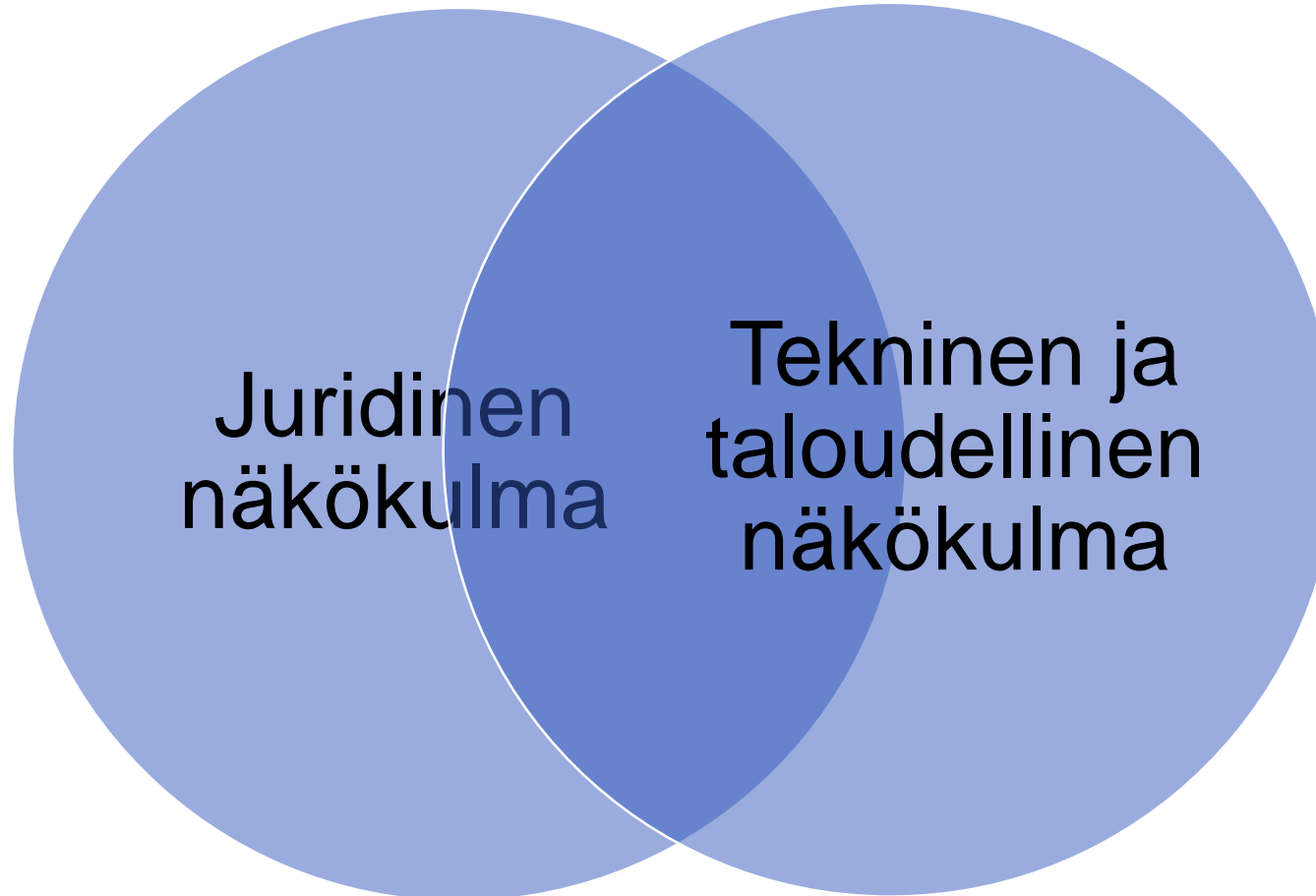
Läpinäkyvyys

Kontrolloitavuus

Toimintavarmuus

Tiedon laatu

Vastuullisuus

→ TIETOJÄRJESTELMIEN SERTIFIOINTIMENETTELY

Arviomuistiossa käsiteltävät asiat

- Tietojärjestelmien kehittämiseen kohdistuva yleinen sääntely
- Tietojärjestelmien käyttöön kohdistuva yleinen sääntely ja vaatimukset
- Tietojärjestelmien turvallisuusvaatimukseen kohdistuva yleinen sääntely
- Tietojärjestelmiin kohdistuva vaatimustenmukaisuuden arviointi
- Unionin sääntelykehitys
- Peilaus eettisiin periaatteisiin

Riippuvuussuhteet

Haukka vnp

Titukri vnp?

Kyberturvallisuus
vnp?

Komission
säätelyaloitteet

Automatisoitu
päätöksenteko-
työryhmä OM

VN-TEAS-hanke:
virkavastuu

Hallinnon tietojärjestelmäsääntelyn
uudistamistyöryhmä

Arviointilaki

Arviointilaitoslaki

Tiedonhallintalaki

Digipalvelulaki

Kuntalaki

Tietotekniikka-
palvelulaki

Tukipalvelulaki

Virkamies-
lainsäädäntö

Hallintolaki

Asiointilaki

Tietosuoja-
asetus

Tietosuoja-
laki

Julkisuus-
laki

Vahingon-
korvauslaki

Toimialakohtainen sääntely

Asialista

- Työryhmän ja sihteeristön järjestäytyminen
- Kehittämistyön lähtökohdat, työryhmän tehtävät ja työhön vaikuttavat riippuvuussuhteet
- **Työsuunnitelma**
- Seuraavien kokousten aikataulu

Aikataulu

Seuraavat kokoukset

Kokouksen ajankohta	Käsiteltävä aihe
16.4.2021	Työryhmän tehtävät ja tehtäväkokonaisuudet sekä valtiosääntöiset kysymykset
4.5.2021	Tekoälyn eettiset kysymykset, EU-sääntely tietojärjestelmäsääntelyn kehittämisvaatimuksina ja tietojärjestelmien tietoturvallisuusarvioinnin kehittämistarpeet
19.5.2021	Tietojärjestelmien kehittämisen ja käytön sääntelykokonaisuuden nykytila
1.6.2021	Tietojärjestelmien arviointilainsäädännön kehittämistarpeet sekä tietovarantojen sääntelyn nykytila
viikko 24	Arviomuiston läpikäynti kehittämiskohde-ehdotuksista

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

Tomi.Voutilainen@vm.fi